

Predmetni izpitni katalog za poklicno maturo

Nemščina

Predmetni izpitni katalog se uporablja od spomladanskega izpitnega roka **2016**, dokler ni določen novi. Veljavnost kataloga za leto, v katerem bo kandidat opravljal maturo, je navedena v Maturitetnem izpitnem katalogu za poklicno maturo za tisto leto.

Ljubljana 2014

Državni izpitni center

ric

PREDMETNI IZPITNI KATALOG ZA POKLICNO MATURO – NEMŠČINA

Katalog so pripravile:

mag. Liljana Kač
Helena Kozar
dr. Nataša Kralj
Suzana Ramšak
Marija Helena Regoršek
mag. Rosvita Šengelaja
Urška Zakošek

Jezikovni pregled:

Bernarda Krafová

Katalog je določil Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje na 164. seji 19. junija 2014 in se uporablja od spomladanskega izpitnega roka 2016, dokler ni določen novi katalog. Veljavnost kataloga za leto, v katerem bo kandidat opravljal maturo, je navedena v Maturitetnem izpitnem katalogu za poklicno maturu za tisto leto.

© Državni izpitni center, 2014

Vse pravice pridržane.

Izdal in založil:

Državni izpitni center

Predstavnik:

dr. Darko Zupanc

Uredili:

mag. Mateja Jagodič
Joži Trkov

Oblikovanje in prelom:

Peter Škrlj

Ljubljana 2014

ISSN 2232-447X

KAZALO

KAZALO	3
1 UVOD	4
2 IZPITNI CILJI	5
3 ZGRADBA IN VREDNOTENJE IZPITA	7
3.1 Shema izpita	7
3.2 Besedilne vrste in tipi nalog	8
3.3 Vrednotenje	10
4 IZPITNE VSEBINE	14
4.1 Komunikacijske funkcije	14
4.2 Tematska področja	16
5 PRILAGODITVE ZA KANDIDATE S POSEBNIMI POTREBAMI	18
6 DODATEK: ZGLEDI IZPITNIH NALOG	19
7 VIRI	44

1 UVOD

Predmetni izpitni katalog za nemščino je namenjen kandidatkam in kandidatom (v nadaljevanju kandidatom), ki si bodo kot tretji predmet pri poklicni maturi izbrali nemščino. Vključuje podatke o ciljih, vsebinah, zgradbi, poteku izpita in načinu ocenjevanja ter zglede izpitnih nalog, vire in literaturo. Pomagal naj bi tudi učiteljicam in učiteljem (v nadaljevanju učiteljem), ki pripravljajo kandidate na maturitetni izpit iz tujega jezika.

Vključuje izhodišča sklepnega dokumenta Sveta Evrope *Skupni evropski jezikovni okvir za učenje, poučevanje in vrednotenje* (2001). Pri opredeljevanju izpitnih ciljev izhaja iz *Kataloga znanja – za prvi tuji jezik angleščina/nemščina za izobraževalne programe srednjega poklicnega izobraževanja (SPI), srednjega strokovnega izobraževanja (SSI) ter srednjega poklicno-tehniškega izobraževanja (PTI)* (2011). Upošteva tudi smernice in navodila *Zakona o maturi* (2007) ter *Pravilnika o poklicni maturi* (2011).

Kandidati, ki bodo opravljali izpit iz nemščine, morajo dokazati, da dosegajo izpitne cilje tega kataloga. Tematska področja in vsebine izpita obsegajo interesna področja kandidatov, kot so: vsakdanje življenje mladostnika, medčloveški odnosi, kultura lastnega in tujega naroda ter različna strokovna področja. Pri reševanju nalog bodo imeli možnost izražati svoje izkušnje, interese, vrednote in stališča.

Pri izpitu iz nemščine kot tujega jezika se preverja uporabno, funkcionalno znanje, to je zmožnost sporazumevanja v stvarnih življenjskih okoliščinah.

Pri sestavljanju izpitnih nalog izhajamo iz smernic, določenih za raven B1 po *Skupnem evropskem jezikovnem okviru* (SEJO/CERF; glej slovenski prevod iz leta 2011). Ta raven znanja je opredeljena tudi v veljavnem *Predmetnem katalogu znanja* in jo navajamo v tej razpredelnici:

Pričakovana raven znanja tujega jezika pri poklicni maturi: B1

BRANJE/POSLUŠANJE	GOVORNO SPORAZUMEVANJE/ SPOROČANJE	PISNO SPOROČANJE
<p>Pri razločnem govorjenju v standardnem jeziku kandidat razume glavne točke, kadar gre za znane reči, s katerimi se redno srečuje v šoli, prostem času, pri delu. Če je govor razmeroma počasen in razločen, razume tudi glavne misli radijskih in televizijskih oddaj o sodobnih problemih in temah, ki ga osebno ali poklicno zanimajo.</p> <p>Razume besedila, katerih jezik je pretežno vsakdanji ali je povezan z njegovim poklicem. Razume opise dogodkov, občutij in želja v zasebnih pismih.</p>	<p>Kandidat se znajde v večini situacij, ki se pogosto pojavljajo na potovanju po deželah, kjer se ta jezik govori. Sposoben se je nepripravljen vključiti v pogovor, povezan s splošnimi temami ter temami, ki ga osebno zanimajo, ali takimi, ki zadevajo vsakdanje življenje (npr. družina, konjički, delo, potovanja in aktualni dogodki). Tvoriti zna preproste povedi iz besednih zvez, s katerimi lahko opiše svoje izkušnje in dogodke, sanje, želje in ambicije. Na kratko zna razložiti svoje poglede in načrte. Sposoben je pripovedovati zgodbo ali obnoviti vsebino knjige ozziroma filma in opisati svoje odzive.</p>	<p>Kandidat zna pisati kratke, preproste eseje o splošnih temah in temah, ki ga osebno zanimajo. Podrobno zna opisati izkušnje, občutja in doživetja. Napisati zna vzroke in na kratko utemeljiti ter pojasniti svoja mnenja, načrte in dejanja.</p> <p>Pisati zna zasebna in preprosta uradna pisma.</p>

2 IZPITNI CILJI

Kandidat pri izpitu iz tujega jezika dokaže, da je zmožen:

1. razumeti sporočilo in posamezne informacije v izvirnih pisnih in govorjenih besedilih, ki se nanašajo na vsakdanja splošna področja ali njegovo poklicno usmeritev,
2. izraziti se v eni od besedilnih vrst (npr. vabilo, prošnja, življenjepis, opis, poročilo, predstavitev, povzetek, izvleček itd.) ter pri tem upoštevati okoliščine, sporočilni namen in naslovnika,
3. razumeti sogovorca v vsakdanjih pogovorih in se v pogovoru ustreznou odzivati,
4. razumeti, opisati, povzemati, poročati, razlagati in utemeljevati vsebino besedila (npr. (ne)umetnostno besedilo, graf, simbol, slika itd.); besedila se navezujejo na kandidatu poznana splošna in strokovna področja,
5. na podlagi pisne ali nebesedne iztočnice tvoriti pisna ali govorjena besedila ter izražati lastna čustva, mnenja in potrebe,
6. jezikovno posredovati oziroma poenostaviti besedilo iz tujega jezika v slovenščino in iz slovenščine v tuji jezik ter razlagati kontekst/okoliščine besedila s splošnega in strokovnega področja (npr. kratka novica, prospekt, oglas, navodilo za uporabo, opis postopka itd.),
7. zaznati medkulturne razlike in jih upoštevati pri stikih s tujo kulturo.

V nadaljevanju sledijo podrobnejši opisi zmožnosti branja, pisanja, govorjenja in poslušanja, ki se bodo preverjale pri posameznih izpitnih nalogah.

BRANJE

Kandidat z branjem izvirnih oziroma delno prirejenih besedil dokaže, da je zmožen:

- razumeti bistvo besedila,
- poiskati določene informacije v besedilu,
- razumeti podrobnosti v besedilu,
- povzeti osrednje misli besedila.

PISANJE

Kandidat s pisanjem različnih pisnih sestavkov dokaže, da je zmožen:

- razlikovati med pisno in govorno obliko tujega jezika,
- tvoriti in povezovati stavke, odstavke in sporočila,
- organizirati informacije (mnenja, interes in občutke) v zapisanem besedilu,
- razlikovati med neuradnimi in uradnimi sporočili,
- tvoriti različne vrste besedil, ki jih predpisuje veljavni katalog znanja: zasebno pismo, življenjepis, prošnja, vabilo, opis, poročilo, predstavitev itd.,
- pravilno zapisovati besede tudi z uporabo slovarja,
- uporabljati ustrezne strategije za oblikovanje besedil.

GOVORJENJE

Kandidat v pogovoru pri ustnem izpitu dokaže, da je zmožen:

- pravilno izgovarjati besede in obvladati stavčno intonacijo,
- sodelovati v pogovoru,
- predstaviti sebe in druge, svoje izkušnje, delo in strokovno področje,
- poročati in opisovati,
- povzeti in posredovati informacije,
- izraziti mnenje in občutke,
- uporabljati ustrezne strategije za komunikacijo v tujem jeziku.

POSLUŠANJE

Kandidat v pogovoru pri ustnem izpitu dokaže, da je zmožen:

- razumeti bistvo sporočila in se nanj ustrezno odzvati,
- razumeti ključne informacije,
- prepoznati okoliščine (npr. razpoloženje sogovorca, medkulturne posebnosti itd.).

3 ZGRADBA IN VREDNOTENJE IZPITA

Izpit iz tujega jezika pri poklicni maturi je sestavljen iz dveh delov: pisnega in ustnega.

Pisni izpit traja 120 minut. Rešujeta se dve izpitni poli, časovna omejitev za vsako je 60 minut. Prva izpitna pola preverja bralno razumevanje, obsega besedila različnih vrst (praktičnosporazumevalna, umetnostna, splošna strokovna itd.) in različne tipe nalog. Druga izpitna pola preverja zmožnost pisnega sporočanja, obsega pa dve nalogi: krajši in daljši pisni sestavek. Navodila k nalogam pri obeh izpitnih polah so v slovenščini. Izhodiščna besedila in iztočnice k nalogam so lahko v nemščini ali slovenščini.

Pri reševanju **obeh** izpitnih pol smejo kandidati uporabljati eno- in dvojezične slovarje.

Izpitrni poli za pisni izpit sestavijo člani državne predmetne komisije za poklicno maturo za nemščino. Vsi kandidati rešujejo enake naloge ob istem času pod enakimi pogoji.

Ustni izpit traja do 20 minut. Izpitne lističe, ki vsebujejo tri naloge, sestavi učitelj nemščine oziroma aktiv učiteljev tujih jezikov na šoli, na kateri kandidat opravlja izpit. Naloge morajo biti zasnovane tako, da preverjajo govorno in slušno zmožnost pri sporazumevanju v vsakdanjem življenju, pa tudi zmožnost sporazumevanja v jeziku stroke oziroma v poklicnem življenju.

Za del, ki preverja zmožnost sporazumevanja v vsakdanjem življenju, bodo učitelji izbirali med temami, ki so predpisane s tem katalogom. Za del, ki preverja znanje jezika stroke s strokovnim besediščem, razumevanje strokovnih besedil in zmožnost sporazumevanja na poklicnem področju, bodo izbirali med temami, obravnavanimi pri pouku, in poklicno-strokovnimi temami, ki so navedene v tem katalogu.

Čeprav se pisni in ustni izpit ocenjujeta notranje, ju ocenjevalci oziroma izpraševalci ovrednotijo na podlagi navodil in meril za ocenjevanje, predpisanih s predmetnim izpitnim katalogom, oziroma na podlagi moderiranih navodil za ocenjevanje, ki jih Državni izpitni center po pisnem izpitu pošlje izobraževalnim ustanovam (ocenjevalcem).

3.1 Shema izpita

► Pisni izpit

Izpitrna pola	Trajanje	Število točk	Delež pri oceni
1 Bralno razumevanje	60 minut	30	30 %
2 Pisno sporočanje	60 minut	30	30 %
Krajši pisni sestavek	(20 minut)	(10)	(10 %)
Daljši pisni sestavek	(40 minut)	(20)	(20 %)
Skupaj	120 minut	60	60 %

Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki: nalivno pero ali kemični svinčnik, slovar.

► Ustni izpit

Govorno sporazumevanje in sporočanje	Trajanje	Število točk	Delež pri oceni
1. Komunikacijske situacije na podlagi treh iztočnic (dveh besednih in ene nebesedne); priporoča se, da je ena vezana na kandidatovo poklicno področje			
2. Pogovor o temi, obravnavani pri pouku (splošna ali strokovna tema)			
3. Interpretacija strokovnega besedila, ki ni bilo obravnavano pri pouku (besedilo, graf, preglednica, slika, shema ...)			
Skupaj	do 20 minut	40	40 %

3.2 Besedilne vrste in tipi nalog

Naloge za pisni izpit sestavi državna predmetna komisija za poklicno maturo za nemščino, naloge za ustni izpit pa učitelji nemščine na posameznih šolah oziroma izobraževalnih institucijah. Pri tem izbirajo med spodaj navedenimi besedilnimi vrstami. Kandidati se bodo z njimi seznanili med poukom nemščine oziroma pripravami na izpit. Ker je število šolskih ur omejeno, naj tudi izven šolskega pouka berejo in poslušajo različne vrste besedil v tujem jeziku. Pri tem si pomagajo s časopisi in revijami za širši krog bralcev ter s strokovno periodiko, elektronskim in tiskanim gradivom ter drugimi besedili, ki se nanašajo na njihovo strokovno področje.

Pri kandidatih razvijamo zanimanje za te dejavnosti:

- spremeljanje radijskih in televizijskih programov v nemškem jeziku,
- poslušanje glasbe z besedili v nemškem jeziku,
- branje, poslušanje in gledanje vsebin na spletu o aktualnih, splošnih in strokovnih temah,
- dopisovanje v nemščini z vrstniki in znanci iz tujine,
- neformalne pogovore v nemščini s prijatelji oziroma vrstniki iz tujine, ki jih srečajo na šolskih izmenjavah, izletih ali zasebnih potovanjih v tujino,
- iskanje podatkov v različnih virih s splošnega in strokovnega področja.

► Seznam besedilnih vrst

Seznam zajema besedilne vrste, ki bodo zastopane v izpitnih polah, in sicer pri bralnem razumevanju kot izhodiščno besedilo, pri pisnem sporočanju pa kot ciljno besedilo, ki ga napiše kandidat.

Bralno razumevanje

Besedilne vrste izhodiščnih besedil:

- predstavitev osebe, kraja, naprave, postopka, dogodka, dejavnosti,
- življjenjepis,
- obveščevalna in propagandna besedila: reklamno besedilo, ocena, mnenje, obvestilo, objava, razpis, napis, obrazci, televizijski spored, besedilo na ovojnini izdelkov, v prospektu, prodajnem katalogu, na plakatu itd.,
- neuradna in uradna besedila: zahvala, opravičilo, vabilo, prošnja, prijava, pritožba,
- dvogovorna besedila: intervju, pogovor,

- strokovna in publicistična besedila: poljudnoznanstveni članek, poročilo (časopisno, radijsko, televizijsko, spletno), reportaža, novica, opis delovnega postopka, besedila z grafičnimi ponazorili (skica, shema, diagram, fotografija itd.),
- krajsa umetnostna besedila (zgodbe, anekdote).

Pisno sporočanje

Besedilne vrste ciljnih besedil:

- neuradna in uradna besedila tudi v elektronski obliki, npr.: zahvala, opravičilo, vabilo, prošnja, prijava, pritožba, reklamacija, poročilo, življenjepis, obvestilo itd.,
- predstavitev oziroma opis osebe, kraja, dogodka, prireditve, izkušnje, naprave, postopka, izdelka, poklicne dejavnosti,
- pisni sestavek z danimi (ne)besednimi iztočnicami.

► **Tipi nalog**

Na reševanje posameznih tipov nalog se kandidati pripravljajo med poukom in pripravami na izpit, tako da usvojijo potrebne izpitne strategije. Učiteljem in kandidatom priporočamo, da razvijajo posamezne sporazumevalne zmožnosti postopoma z uporabo različnih tipov nalog ter sodobnih didaktično-metodičnih pristopov.

V vsakem izpitnem kompletu je nekaj nalog iz izbora, ki ga objavljamo v nadaljevanju.

Bralno razumevanje

- izbirni tip (izbira pravilnega odgovora med več danimi možnostmi),
- tip povezovanja (slike ali grafa z besedilom, naslova z besedilom, delov povedi, odgovora z vprašanjem, definicije z izrazom),
- tip urejanja (določitev pravega zaporedja med povedmi oziroma odstavki, izpolnjevanje preglednic),
- tip dopolnjevanja (dokončanje povedi, izpolnjevanje praznih mest v besedilu),
- tip kratkih odgovorov na vprašanja,
- tip zapisovanja ključnih informacij.

Pisno sporočanje

- krajsi pisni sestavek: voden pisni sestavek na podlagi (ne)besednih iztočnic,
- daljši pisni sestavek: prosti pisni sestavek na podlagi (ne)besednih iztočnic.

Govorno sporazumevanje in sporočanje

- komunikacijske situacije (odziv na besedno ali nebesedno iztočnico),
- predstavitev pri pouku obravnavane teme (splošne ali strokovne) in razgovor o njej,
- interpretacija avtentičnega strokovnega besedila (do 100 besed) ali vizualne iztočnice.

3.3 Vrednotenje

Ocenjevalci in izpraševalci pri maturitetnem izpitu iz nemščine upoštevajo enotna in usklajena merila, kar pripomore k večji zanesljivosti in veljavnosti zaključne ocene.

► Izpitna pola 1

Vrednost vseh nalog v Izpitni poli 1 je 30 % skupne ocene celotnega izpita.

► Izpitna pola 2

Vrednost vseh nalog v Izpitni poli 2 je 30 % skupne ocene celotnega izpita.

A) KRAJŠI PISNI SESTAVEK

Krajši pisni sestavek je voden sestavek v dolžini 60–70 besed in je vedno določena besedilna vrsta, npr. prošnja, zahvala, povpraševanje, reklamacija itd.

Vrednost naloge je 10 točk oziroma 10 % skupne ocene celotnega izpita.

Vrednotimo:

1. **sporočilnost**: jasnost in razumljivost sporočila, upoštevanje zahtev naloge in upoštevanje značilnosti besedilne vrste,
2. **besedišče**: ustreznost in bogatost besedišča,
3. **jezik**: jezikovna pravilnost (pravopisna, oblikoslovna in skladenjska).

Merila za ocenjevanje:

1. Sporočilnost

Točke	Merila
4	Sporočilni namen je v celoti dosežen. Upoštevane so vse iztočnice v nalogi. Vse informacije so navedene jasno in izčrpno. Kandidat dosledno upošteva besedilno vrsto in njene značilnosti.
3	Sporočilni namen je dosežen. Upoštevane so iztočnice v nalogi. Vse informacije so navedene, vendar manj natančno in izčrpno. Kandidat pri pisanju ne upošteva ene od značilnosti besedilne vrste.
2	Sporočilni namen je delno dosežen in/ali izpolnjeni sta dve iztočnici v nalogi. Sporočilo je na nekaj mestih manj jasno in razumljivo. Upoštevanje besedilne vrste je nedosledno (dve ali več pomanjkljivosti).
1	Sporočilni namen je komajda dosežen in/ali izpolnjena je zgolj ena iztočnica v nalogi.
0	Sporočilni namen ni dosežen oz. sestavek ne ustreza iztočnicam naloge. Kandidat sestavka ne napiše.

Opomba: Če ima sestavek manj kakor 60 besed, dobi kandidat za sporočilnost največ 2 točki.

2. Besedišče

Točke	Merila
3	Besedišče je raznoliko, bogato in popolnoma ustreza nalogi.
2	Besedišče je osnovno, vendar ustrezeno.
1	Besedišče je skromno in mestoma neustrezno.
0	Besedišče je zelo omejeno in pogosto neustrezno.

3. Jezik

Točke	Merila
3	Sestavek je skoraj brez jezikovnih napak, v njem so tudi zahtevnejše strukture.
2	V sestavku je več jezikovnih napak. Slovnične strukture so manj zahtevne.
1	V sestavku je veliko jezikovnih napak, ki otežujejo razumevanje. Uporabljene so zgolj osnovne jezikovne strukture.
0	Sestavek vsebuje veliko jezikovnih napak, zato je nerazumljiv.

B) DALJŠI PISNI SESTAVEK

Daljni pisni sestavek je prosti sestavek v dolžini 150–160 besed. Vsebuje iztočnice, ki so kandidatu pri pisanju lahko v pomoč.

Vrednost naloge je 20 točk oziroma 20 % skupne ocene celotnega izpita.

Vrednotimo:

- vsebino:** razvijanje misli, opisovanje, izražanje in utemeljevanje lastnih stališč z argumenti in primeri, jasnost in razumljivost sporočila,
- jezikovno pravilnost:** pravopisna, oblikoslovna in skladenjska pravilnost,
- besedišče:** ustreznost, raznolikost, bogatost uporabljenega besedišča,
- zgradbo:** povezanost in členjenost besedila na ravni stavka, odstavka in sestavka.

Merila za ocenjevanje:

1. Vsebina

Točke	Merila
6	Sestavek popolnoma ustreza nalogi. Je vsebinsko bogat in kaže veliko mero samostojnosti. Kandidat svoje mnenje prepričljivo argumentira.
5	Sestavek ustreza nalogi, vendar je vsebinsko manj izviren. Kandidat svoje mnenje večinoma argumentira.
4	Sestavek skoraj v celoti ustreza nalogi, vendar se misli občasno ponavlja. Kandidat svoje mnenje podkrepiti s primeri.
3	Sestavek delno ustreza nalogi, misli se pogosto ponavlja. Kandidat navaja le nekaj primerov.
2	Sestavek je skromen, sporočilnost ni vedno jasna. Kandidat ne navaja primerov.
1	Sestavek je izrazito skromen, kandidat navaja posamezne nepovezane podatke, sporočilnosti skoraj ni.
0	Kandidat napiše vsebinsko neustrezno besedilo oz. ga ne napiše.

Opomba: Če ima sestavek manj kakor 100 besed, dobi kandidat za vsebino največ 3 točke.

Če ima sestavek manj kakor 50 besed, dobi kandidat za vsebino 0 točk.

2. Jezikovna pravilnost

Točke	Merila
5	Sestavek je skoraj brez jezikovnih napak oz. so le-te zanemarljive. Kandidat poleg osnovnih uporablja tudi zahtevnejše jezikovne strukture.
4	V sestavku je nekaj lažjih jezikovnih napak, kandidat občasno uporabi tudi kakšno zahtevnejšo jezikovno strukturo.
3	V sestavku je več lažjih jezikovnih napak – tudi pri rabi osnovnih jezikovnih struktur, vendar je besedilo razumljivo.
2	V sestavku je veliko jezikovnih napak, tako pravopisnih kot oblikoslovno-skladenjskih, zaradi česar je razumevanje besedila oteženo.

1	V sestavku je veliko jezikovnih napak, raba osnovnih struktur je pogosto nepravilna in besedilo je komaj še razumljivo.
0	Kandidat ne obvlada osnovnih jezikovnih struktur in osnovnih pravopisnih pravil. Besedilo je nerazumljivo.

3. Besedišče

Točke	Merila
6	Besedišče je povsem ustrezno, raznoliko, pogosto nadpovprečno bogato. Kandidat uporablja tudi stalne besedne zveze.
5	Besedišče je ustrezno in občasno nadpovprečno bogato.
4	Besedišče je pravilno in ustrezno, vendar povprečno.
3	Besedišče je povprečno in še ustrezno, a se delno ponavlja; posamezna nepravilna raba besed.
2	Besedišče je skromno, le delno ustrezno, pogosto nepravilno rabljeno in/ali se pogosto ponavlja. Razumevanje besedila je mestoma oteženo.
1	Besedišče je zelo omejeno, se večinoma ponavlja. Zaradi pogoste napačne rabe je razumevanje besedila v veliki meri oteženo.
0	Besedišče je nepravilno, neustrezno in besedilo ni razumljivo.

4. Zgradba

Točke	Merila
3	Sestavek je smiselno členjen, z jasnim uvodom in ustreznim zaključkom. Prehodi med deli besedila so jasni in logični. Tudi na ravni stavka je vezljivost dobra.
2	Sestavek je le deloma smiselno členjen. Med posameznimi deli besedila ni vedno smiselne povezave, prisotna so občasnata ponavljanja ter preskakovanja.
1	Sestavek je slabo členjen, besedilo ni povezano, misli so le navržene brez logične povezave.
0	Sestavek ni členjen, besedilo ni povezano.

Opomba: Če sestavek ne ustreza naslovu/predpisani temi oziroma če ga kandidat ne napiše, je v vseh kategorijah ocenjen z 0 točkami.

► Ustni izpit – govorno sporazumevanje in sporočanje

Ustni izpit obsega tri naloge.

Vrednost tega dela je 40 % skupne ocene celotnega izpita.

Ustni izpit vrednotimo po teh merilih:

1. **vsebina, sporočilnost in jasnost izražanja:** komunikacijski položaj, odzivnost, poznavanje tematike in jezika stroke,
2. **jezikovna pravilnost:** spretnost rabe jezika, bogastvo izraznih sredstev, oblikoslovno-skladenjska pravilnost,
3. **ustreznost besedišča:** bogatost in raznolikost besedišča,
4. **gladkost govora:** razumljivost in tekočnost,
5. **sodelovanje v pogovoru:** samostojnost, spontanost, odzivnost.

Merila za ocenjevanje govornega sporazumevanja in sporočanja:**1. Vsebina, sporočilnost in jasnost izražanja**

Točke	Merila
9–10	Vsebina sporočila v celoti ustreza zahtevam naloge. Kandidat jasno izraža svoje misli in jih dobro utemelji.
7–8	Vsebina sporočila ustreza zahtevam naloge. Kandidat ustrezeno razvija svoje misli in jih večinoma primerno utemelji.
5–6	Vsebina sporočila še ustreza zahtevam naloge. Kandidat ima občasne težave pri razvijanju misli. Svojih misli večinoma ne utemelji.
3–4	Vsebina sporočila le delno ustreza zahtevam naloge. Kandidat ima težave pri razvijanju misli oz. misli se ponavljajo. Sporočilo mestoma ni jasno.
1–2	Vsebina sporočila ne ustreza zahtevam naloge. Kandidatove misli so večinoma nepovezane in/ali nerazumljive.

2. Jezikovna pravilnost

Točke	Merila
7–8	Izražanje je jezikovno pravilno, napake so zanemarljive.
5–6	Izražanje je večinoma pravilno, kandidat občasno dela napake pri rabi zahtevnejših struktur.
3–4	Izražanje vsebuje večje jezikovne napake, kandidat uporablja pretežno osnovne jezikovne strukture.
1–2	Številne jezikovne napake otežujejo razumevanje.

3. Besedišče

Točke	Merila
9–10	Splošno in strokovno besedišče je bogato.
7–8	Splošno in strokovno besedišče je primerno.
5–6	Splošno in strokovno besedišče je zadovoljivo.
3–4	Splošno in strokovno besedišče je skromno.
1–2	Splošno in strokovno besedišče je neustrezno.

4. Gladkost govora

Točke	Merila
5–6	Govor je tekoč in zelo dobro razumljiv.
3–4	Govor je manj tekoč z nekaj prekinitvami, ki ne ovirajo sporazumevanja.
1–2	Govor se pogosto zatika, napake pri izgovorjavi otežujejo sporazumevanje.

5. Sodelovanje v pogovoru

Točke	Merila
5–6	Sodelovanje v pogovoru je spontano, kandidat samostojno usmerja pogovor.
3–4	Sodelovanje v pogovoru je manj spontano, kandidat potrebuje dodatne sogovornikove spodbude.
1–2	Kandidat kljub sogovornikovim spodbudam s težavo sodeluje v pogovoru.

Opomba: Kandidat je ocenjen z 0 točkami, če ne odgovarja na vprašanja.

4 IZPITNE VSEBINE

4.1 Komunikacijske funkcije

Osnovni namen sporazumevanja je, da svoje misli in čustva sporočamo drugim. Lahko jih napišemo ali izgovorimo, sporočila drugih pa poslušamo in beremo. Pri vsem tem je pomembno, kaj želimo kot govorci in pisci povedati ter zakaj sploh čutimo potrebo po sporazumevanju. Lahko se želimo opravičiti, povabiti nekoga, da se nam pridruži, prositi za dovoljenje, prositi za informacijo, svetovati ali izraziti svoje mnenje in poglede na določen problem.

V vsakem jeziku imamo za različne sporočilne namene različne izraze, ki jih uporabimo v določenih okoliščinah. Te izraze je treba poznati in med njimi izbrati najustreznejše.

Na izbiro, kako bomo dosegli določeni namen, vplivajo še:

- govorni položaj, okoliščine,
- razmerje med govorci ali med bralcem in piscem,
- govorčev ali piščev cilj,
- tema,
- način izražanja (pisno ali govorno),
- stopnja obvladanja jezika.

Če torej želimo ustrezno uporabiti svoje znanje jezika ter se dobro odzvati na prebrano in povedano, je pomembno, da pravilno izberemo med množico jezikovnih možnosti, ki so nam na voljo.

Kandidati morajo pri pisnem in ustnem izpitu dokazati, da znajo uporabljati različna jezikovna sredstva skladno z namenom sporočanja (uradno, vlijudnostno, prijateljsko, ...) in svojim govornim položajem.

Kandidati morajo biti sposobni ustrezno uporabiti te komunikacijske funkcije:

medsebojni stiki

- navezovanje stikov, predstavljanje sebe in drugih,
- pozdravljanje in odgovarjanje na pozdrave,
- spraševanje po počutju in odgovarjanje na taka vprašanja,
- zahvaljevanje,
- izražanje opravičil in odgovarjanje na opravičila,
- prošnja za pomoč ter dajanje, sprejemanje in zavračanje pomoči,
- izražanje prepovedi in dovoljenja,
- dajanje navodil in opozarjanje,
- oblikovanje povabila in odgovarjanje nanj,
- svetovanje, vplivanje, prepričevanje,
- izražanje in sprejemanje čestitk/voščil in sožalj,
- izražanje mnenja in (ne)strinjanje z nekim mnenjem;

potek pogovora

- začetek,
- ohranitev,
- prekinitev pogovora in
- vključitev v pogovor;

pridobivanje in prenašanje informacij

- poizvedovanje,
- identifikacija in poimenovanje oseb, predmetov, okoliščin, krajev, strojev, orodja in drugih delovnih sredstev iz posamezne stroke,
- opisovanje oseb, predmetov, okoliščin, krajev, poti, vremena, hrane, dopusta, poklica, delovnega mesta, strojev, naprav in drugih delovnih sredstev, pomembnih za posamezno stroko, vsakdanja opravila in opravila v zvezi s poklicnim delom,
- poročanje o dogodkih in osebnih doživetjih,
- poročanje o dogodkih v zvezi s posamezno stroko (poslovna srečanja in sestanki, obiski razstav in sejmov, obiski partnerskih podjetij in tovarn),
- poročanje o prebranem (splošna in strokovna besedila) in mnenjih/stališčih koga drugega;

trditve

- izražanje prepričanja (popolna prepričanost, nujnost, dolžnost),
- izražanje domnev (negotovost, dvom),
- izražanje odločitve,
- izražanje zmožnosti, sposobnosti,
- izražanje ugotovitev (ugotavljanje resničnega stanja, zanikanje, ugotavljanje (ne)pravilnosti, določanje vrstnega reda, navajanje vzrokov, možnosti in posledic, ugotavljanje pomanjkljivosti, pritožbe);

vrednotenje

- spoznavno (pravilno – nepravilno, resnično – neresnično),
- normativno (dobro – slabo, lepo – grdo, količine, mere, barve);

izražanje čustev

- zadovoljstvo – nezadovoljstvo,
- navdušenje – razočaranje,
- veselje – žalost,
- sočutje,
- vznemirjenje,
- strah,
- ogorčenje,
- jeza,
- presenečenje,
- želje;

razgovor, razčlenjevanje, vrednotenje

- dejavno in enakopravno sodelovanje v razgovorih o temah s splošnih kulturno-civilizacijskih področij in s posameznih strokovnih področij,
- izražanje vrednostnih ocen in mnenj na podlagi poprejšnje razčlembe ter ocene ustnih in pisnih sporočil iz posamezne stroke.

Navedene funkcije morajo kandidati znati uporabiti primerno sporočanskemu položaju in okoliščinam, cilju, namenu in stopnji formalnosti sporočila. Tako dokažejo zavedanje, da je v življenju veliko predvidljivih in nepredvidljivih položajev, na katere se kot govorci in pisci ustrezno odzivajo. Pogoj za uspešno sporazumevanje je poznavanje in upoštevanje medkulturnih posebnosti.

4.2 Tematska področja

Tematska področja izhajajo iz veljavnega *Kataloga znanja za prvi tuji jezik v SPI, SSI in PTI*. Splošna tematska področja veljajo za vsa strokovna področja, poklicno-strokovna tematska področja pa se navezujejo na strokovno področje, za katero se kandidati izobražujejo.

Splošna tematska področja

Jaz

- osebni podatki, videz, značaj, interesi in konjički, vsakdanje dejavnosti
- telo in zdravje
- hrana in piča, prehranjevalne navade in zdrava prehrana

Moj dom

- bivalni prostori
- družina in družinski odnosi, vzgoja, dejavnosti
- prazniki

Moja šola

- predstavitev šole, pouka, predmetov in dejavnosti šole
- poklicni načrti
- vseživljenjsko učenje

Moj svet

- prijatelji, vzorniki, medčloveški odnosi, stališča in vrednote
- prosti čas, zabava, šport
- mediji
- oblačila

Moje okolje

- življenje v mestu in na vasi, prebivalci, dejavnosti/storitve, kulturne in izobraževalne ustanove
- živali, rastline, podnebje in naravni pojavi, kakovost življenja
- promet, prevozna sredstva, potovanja in turizem
- oglaševanje in nakupovanje

Moja država

- prebivalci in jeziki
- geografske, kulturne in civilizacijske značilnosti
- sprejemanje in razumevanje drugačnosti

Sosedska/evropska/tuja država

- svet, dežele, mesta in znamenitosti
- prebivalci in jeziki
- geografske in kulturne značilnosti
- medkulturnost in razumevanje med različnimi kulturami
- pomen učenja/znanja tujega jezika

Poklicno-strokovna tematska področja

Osnovno strokovno izrazoslovje na posameznem strokovnem področju

- materiali, naprave, orodje, oprema, pripomočki in navodila
- opis poklicnih dejavnosti, storitev, delovnih postopkov

Osnovna znanja s področja poslovne komunikacije

Informacijsko-komunikacijska tehnologija

- oprema in naprave
- splet, spletno komuniciranje in odgovorna raba spletja

Varovanje okolja

- skrb za okolje in posledice uničevanja okolja

Varnost na delovnem mestu

- zaščitna sredstva, nevarne snovi, prva pomoč

Razvoj znanosti in tehnologije na posameznih strokovnih področjih

- znane osebnosti
- tehnološki dosežki in izumi

5 PRILAGODITVE ZA KANDIDATE S POSEBNIMI POTREBAMI

Kandidatom s posebnimi potrebami, ki so bili usmerjeni v izobraževalne programe z odločbo o usmeritvi, v utemeljenih primerih (poškodbe, bolezen) pa tudi drugim kandidatom glede na vrsto in stopnjo primanjkljaja, ovire oziroma motnje se prilagodita način opravljanja izpita iz tujega jezika in način ocenjevanja znanja v skladu s 4. členom *Zakona o maturi* in poglavjem *Prilagoditve za kandidate s posebnimi potrebami Maturitetnega izpitnega kataloga za poklicno maturo*.

6 DODATEK: ZGLEDI IZPITNIH NALOG

V dodatku je le nekaj primerov izpitnih nalog. Kandidati se bodo tako seznanili z raznimi tipi nalog in načini reševanja, ki so vsakič ponazorjeni z rešenim primerom. Za celovito in poglobljeno pripravo na poklicno maturo priporočamo vadnico *Nemščina na poklicni maturi* (2010). V tej vadnici so primeri nalog, ki so po težavnosti in obsežnosti primerljivi z nalogami v izpitnih polah na poklicni maturi.

► PISNI IZPIT

Bralno razumevanje

Naloga izbirnega tipa

Izbira med več danimi možnostmi.

Bewerbungsgespräch: Die Klassiker

Fünf Fragen, die fast immer kommen. Können Sie sie beantworten?

Wenn Ihre Bewerbungsunterlagen das Interesse des Unternehmens geweckt haben, werden die aussichtsreichsten Kandidaten im nächsten Schritt zu einem Gespräch eingeladen. Bei diesem Interview präsentieren sich Kandidat und Firma gegenseitig. Es besteht für beide Seiten die Möglichkeit, das Gegenüber zu befragen. Dies bietet für den Bewerber eine gute Gelegenheit, sich und seine Stärken zu präsentieren. Gleichzeitig kann dieses Frage-Antwort-Spiel aber auch zu seinen Ungunsten ausgehen, wenn die Recherche fehlt.

Wer auf diese fünf Fragen keine Antworten hat, der wird beim Interview keine guten Karten haben:

Mit wem spreche ich?

Es klingt banal, aber viele Bewerber kennen Namen und Funktion ihres Gesprächspartners beim Interview nicht – obwohl dies vorab leicht zu recherchieren wäre. Wer ohne Informationen über sein Gegenüber in ein Gespräch geht, könnte leicht in peinliche und folgenschwere Fettnäpfchen treten.

Was macht das Unternehmen?

Bewerber müssen zwar nicht alle Jahresberichte des letzten Jahrzehnts gelesen haben, aber ein profundes Wissen über das Unternehmen, seine Tätigkeitsbereiche sowie letzte Entwicklungen werden von den Firmen vorausgesetzt.

Warum bin ich der Richtige für die Stelle?

Ein Klassiker unter den Interview-Fragen: Wer nicht erklären kann, was ihn – und nur ihn – für die ausgeschriebene Stelle qualifiziert, der wird nicht zum Zug kommen.

Was erwarte ich mir vom Job?

Schwierig wird es außerdem, wenn der Kandidat keine klaren Vorstellungen über Tätigkeit, Bezahlung und Arbeitsbedingungen hat. In diesem Fall wird er wahrscheinlich nicht den Job bekommen.

Warum möchte ich genau zu diesem Unternehmen?

Genauso wie der Bewerber sich als der „einzig Richtige“ darstellen muss, so sollte er auch angeben können, warum die Wahl bei seiner „Job-Brautschau“ auf dieses Unternehmen gefallen ist. Schmeicheln kann man, zu dick sollte der Bewerber dabei allerdings nicht auftragen.

(Prijeno po: karrierenews.diepresse.com/home/bewerbungstipps/664715/Das-Bewerbungsgespraech_Die-Klassiker?_vl_backlink=/home/bewerbungstipps/index.do%20%2814. Pridobljeno: 14. 12. 2011.)

Obkrožite črko pred pravilno rešitvijo.

Primer:

0. Bewerbungsgespräche fokussieren sich auf:
 - A die Klassik.
 - B die Fragen der Bewerbung.
 - C fünf typische Fragen.
 - D die Präsentation der Firma.
1. Die Kandidaten werden zu einem Vorstellungsgespräch eingeladen, wenn:
 - A sie die Firma als aussichtsreich einschätzen.
 - B sie von der Firma als aussichtsreich eingeschätzt werden.
 - C die Unterlagen beim Bewerbungsgespräch als aussichtsreich erscheinen.
 - D sie ein Jahr im Ausland waren.
2. Beim Bewerbungsgespräch präsentiert der Bewerber vor allem:
 - A seine Stärken und Schwächen.
 - B sein Frage-Antwort-Spiel.
 - C seine starken Seiten.
 - D seine Recherchen.

Naloga povezovanja

a) Povezovanje naslova z besedilom

Berufsbild: Artist

0.

Wie viele Menschen können schon von sich behaupten, in ihrem Traumberuf zu arbeiten? Tom Fieseler ist einer von ihnen. Er ist Artist und das seit seinem 14. Lebensjahr. Kein Wunder also, dass er auf die Frage, was ihm an seinem Beruf am meisten Spaß mache, antwortet: "Alles! Jedes Training und jeder Auftritt."

1.

Es fing schon in der Schule an: Tom brachte sich selbst das Jonglieren bei. Mit 14 Jahren hatte er seinen ersten Auftritt mit einer Trampolingruppe. Heute ist Tom Artist, unterrichtet den Nachwuchs in seiner eigenen Artistenschule und begeistert jedes Publikum mit seinen ausgefallenen Kunststücken.

2.

Zusammen mit seiner Partnerin Rebecca hat Tom eine ganz besondere Show einstudiert: Er balanciert auf einem Brett, das auf einer Rolle liegt – eine so genannte Rola Rola. Dabei trägt er Rebecca auf seinen erhobenen Händen, die dort oben mal einen Spagat, mal einen Handstand macht.

3.

Natürlich besteht die Arbeit eines Artisten nicht nur aus Spaß und einem begeisterten Publikum. Gemeinsam mit Rebecca trainiert Tom drei Stunden lang an vier Tagen in der Woche. Zusätzlich zum Partnertraining hat er viele eigene Trainingseinheiten, denn "ein Artist muss ständig fit sein."

4.

Wenn ein Artist auf der Bühne steht, sind der ganze Vorbereitungsstress und das harte Training vergessen. Auch als "alter Hase" hat Tom immer noch Lampenfieber. Wenn er seine Show dann vor Publikum präsentieren kann und mit Applaus belohnt wird, macht ihn das wahnsinnig stolz, erzählt er.

© Tom Fieseler

5.

Trotzdem gibt es natürlich Tage, an denen man nicht so gut drauf ist. Auf die Frage, ob er für solche Tage einen besonderen Trick hat, antwortet Tom: "Trainieren, trainieren, trainieren – denn das gibt Sicherheit und eine große Portion Selbstvertrauen."

6.

Zusätzlich zum Training kümmert sich Tom um den Unterricht mit dem Nachwuchs, der gut vorbereitet sein will. Er geht sehr gern und sehr respektvoll mit seinen Schülern um. Deshalb kann er sich inzwischen vor neuen Anmeldungen kaum retten. Und deshalb schlägt er auch keinem Kind den Wunsch aus, bei ihm die Artistik zu lernen.

7.

Und was müsst ihr mitbringen, wenn ihr selbst Artist werden wollt? "Ganz viel Ehrgeiz, Geduld, Ausdauer und eine große Portion Kreativität", sagt Tom Fieseler. Umso ausgefallener und unterhaltsamer eure Ideen sind, desto größere Chancen habt ihr, selbst ein erfolgreicher Artist zu werden.

(Prirejeno po: www.geo.de. Pridobljeno: 13. 10. 2011.)

H kateremu odstavku (0–7) spadajo spodaj navedeni podnaslovi (A–J)? Vnesite ustrezno črko v tabelo. Dva podnaslova sta odveč.

- A** Welche Eigenschaften sollte ein Artist haben?
- B** Freude am Beruf
- C** Training eines Artisten
- D** Was tun, wenn der Artist einen schlechten Tag hat?
- E** Auf der Bühne ohne Lampenfieber
- F** Viele Kinder wollen Artistik trainieren
- G** Auch erfahrene Artisten sind vor dem Auftritt nervös
- H** Tom am Anfang und heute
- I** Rola Rola – eine ganz besondere Show
- J** Toms Spagat auf Rola Rola

Primer:

Odstavek	0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Podnaslov	B							

b) Povezovanje slike z besedilom

Souvenire aus Wien

0.	1.	2.

A
Herren-Shirt Vienna Sights
Allseits bekannte Wiener Wahrzeichen aus ungewohnten Perspektiven.
Motiv: Riesenrad
Grundfarbe: blau
Aufdruck: silber
Material: 100 % Baumwolle
Größen: s / m / l
Preis: € 36,-

B
Hundehalsband bestickt
Motiv: Schatzibutzi
Grundfarbe: weiß
Stick: schwarz
Preis: € 33,-

C
Collier aus der Serie BOLD VIENNA
Schmuck gestaltet aus unterschiedlichsten Perlen und ungewöhnlichen Wien-Fotografien.
Motiv: Prater
Material: Schmuckperlen, Nylon, laminierte Fotos
Preis: € 168,-

D
Photo-Matches
Streichholzschachtel als Kühlenschrankmagnet mit Originalfotos der Wiener Fotografin Gudrun Krieger.
Motiv: Natur
Material: Zündholzschachtel, Foto, Magnet
Maße: 5,3 x 3,5 x 1,5 cm
Preis: € 6,50

E
Vienna Snowglobe
Seit über 100 Jahren, das klassische Wien-Souvenir schlechthin. Die Schneekugel wurde 1900 in Wien erfunden und wird nach wie vor in der gleichen Traditionsmannufaktur in liebevoller Handarbeit erzeugt. Nirgendwo rieselt der Schnee schöner.
Motiv: Gugelhupf
Material: Glas, Wiener Wasser, Metall, Kunststoff
Durchmesser: 8 cm
Höhe: 12 cm
Preis: € 16,-

F
T-Shirt Vienna Public Transport
Die tragbare Orientierungshilfe für den öffentlichen Verkehr.
Motiv: Wiener U-Bahn-Netz
Grundfarbe: schwarz, weiß, blau od. rot
Aufdruck: grau, weiß, od. schwarz
Material: 100 % Baumwolle
Größen: m / l / xl / xxl
Preis: € 29,-

G
Kinder-Shirt
Motiv: OH VIENNA
Grundfarbe: weiß
Aufdruck: bunt
Material: 100 % Baumwolle
Größen: 2 / 4 / 6 / 8 Jahre
Preis: € 10,- statt € 15,-

H
Ansichtskarte aus Wien
Handgemachte Stoffkarte mit Siebdruck-Motiv und zartem Zick-Zack-Stich umrandet.
Motiv: Freud mit Lampe
Farbe: schwarz, rot, od. fuchsia
Größe: 14,9 x 10,5 cm
Preis: € 4,90

I
Notizheft Vienna 70s
Ansichtskartenmotive der 70er Jahre, antikes Papier, Swarovskiperlen.
Motiv: Kärntnerstraße, Heldenplatz, Flughafen Schwechat, Sängerknaben, Riesenrad oder Opernball
Material: Papier, Gummi, Kristallglas
Preis: € 4,90 / € 7,90

J
Schal Vienna Public Transport
Die tragbare Orientierungshilfe für den öffentlichen Verkehr.
Dieser kuschelige Jersey-Schal ist durch seine Länge von 215 cm in vielen Varianten tragbar, als Turban, Hüfttuch, Top oder klassisch um den Hals.
Motiv: Wiener U-Bahn Netz
Material: 100 % Baumwolle
Grundfarbe: pink, atoll, schwarz oder grau
Aufdruck: weiß, grau od. schwarz
Maße: 40 x 215 cm
Preis: € 29,-

K
Imperial Mangacup
Sisi oder Franz Josef als Mangafiguren auf handgefertigten Porzellanbechern.
Motiv 1: Sisi
Motiv 2: Franz Josef
Material: Porzellan
Grundfarbe: weiß
Aufdruck: schwarz
Höhe: 13 cm
Durchmesser: 8 cm
Preis: € 19,-

L
Hundehalsband bestickt
Motiv: Wiener
Grundfarbe: rot
Stick: weiß
Preis: € 33,-

M
Handgefertigter Silberschmuck
Material: Sterlingsilber, Textilband
Motiv: Wiener Mädel
Preis: € 58,-

(Prijeno po: www.wiewien.at/products/p=497. Pridobljeno 3. 8. 2010.)

Povežite slike z ustreznimi opisi. Dva opisa sta odveč.

Primer:

Slika	0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Opis	M										

c) Povezovanje vprašanja z odgovorom

Aus einem Interview mit Karl Lagerfeld

A	Aber ich habe noch nie eine Berliner Modewoche gesehen. Was soll ich denn dort den Leuten beweisen? „Ich bin der Einzige, der es weltweit geschafft hat, und ihr seid lokale Bastler?“
B	Es gibt keinen Stylisten, der 45 Jahre lang die gleiche Kollektion für die gleiche Firma gemacht hat.
C	Das Gleiche wie die Männer. Es gibt eine Basis einer gewissen Ästhetik, und dann gibt es auch das modische Element, das sich mit den Zeiten ändert. Also, das ist eine Art Doppelleben.
D	Der sieht flott aus, der hat eine gute Figur, der kann alles tragen. Seine Art, sich zu bewegen, der ist schlaksig und doch chic. Nur seine Krawatten und die Hemden ...
E	Normalerweise das, was einem nicht gefällt. Eine gewisse Hässlichkeit kann aber auch eine gewisse Schönheit in sich haben. Das ist nicht so simpel.
F	Ich hasse das Wort stolz. Ich gebe mir selber keine Prädikate. Ich sag mir immer, das kann man noch besser machen.
G	Ist mir egal, da bin ich ja nicht da. Ich arbeite in den Tag hinein, wie man sagt. Ich mache ein Verbrauchsgut.
H	Die müssen gut gemacht sein. Das darf man nicht sehen. Sonst sieht man nämlich älter aus als vorher. Als hätte man eine Tür an den Kopf gekriegt.
I	Das, was ich in meinem ästhetischen Konzept als schön empfinde. Schön ist, was mir gefällt. Das sind Menschen, es können Objekte sein, es können Landschaften sein. Auf jeden Fall ist das im Grunde eine ziemlich klassische Ästhetik.
J	Der ist nicht unbedingt modisch. Man kann viel Stil haben, der zeitlos ist. Das ist so der Look von Gary Cooper, Cary Grant, was auch ein bisschen langweilig ist. Ich bewundere mehr die Leute, die den Mut haben, auch ganz anders zu sein.
K	Die populärste ist im Grunde die Englische. Aber ich mag die amerikanische lieber.
L	Ich habe keine solche Beziehung zu dem, was ich mache. Da bin ich sehr frei.
M	Nein, das ist eine Obsession unserer Zeit. Was grauenhaft ist, ist forcierte Jugend und auf jung machendes Alter.

(Prijeljeno po: www.focus.de/panorama/welt/. Pridobljeno: 20. 9. 2011.
Vir slike: www.fashionavecpassion.com/wp-content/uploads/2012/05/1_498011004-karl-lagerfeld.9.jpg.
Pridobljeno: 22. 11. 2013.)

Vprašanja intervjuja povežite z odgovori. Dva odgovora sta odveč.

Primer:

0.	Welche Flagge gefällt Ihnen?	K
----	------------------------------	---

1.	Lassen Sie uns über Schönheit reden. Herr Lagerfeld, was ist schön?	
2.	Was ist hässlich?	
3.	Ist Jugend immer schön, Alter immer hässlich?	
4.	Was muss eine Frau haben, damit Sie sie schön finden?	
5.	Wie stehen Sie denn zu Schönheitsoperationen?	
6.	Woran erkennt man einen Mann mit Stil, mit modischem Stil?	
7.	Wie finden Sie als Modedesigner Barack Obama?	
8.	Worauf sind Sie eigentlich stolz?	
9.	Was soll denn von Ihrem Werk, von Ihnen übrig bleiben?	
10.	Ist Berlin als Modestadt ernst zu nehmen?	

Kratki odgovori na vprašanja

Dem Menschen so nah ...

Schimpansen sind hoch intelligent, sie lernen rasch und benutzen Werkzeuge. Schimpansen sind aufgrund ihrer Erbanlagen unsere nächsten Verwandten. Sie leben in Afrika und sind Allesfresser.

Sie sind während des Tages aktiv und verbringen die meiste Zeit mit der Nahrungssuche in den Bäumen. Ihre Nächte verbringen sie in selbst gebastelten Baumnestern aus Zweigen und Laub, die sie meist nur einmal verwenden. Schimpansen benutzen, wie wir Menschen auch, Werkzeuge.

Da Schimpansen in ihrem Gesichtsausdruck Menschen oft sehr ähnlich sind, wird immer wieder versucht, sie in Menschenkleider zu stecken und als Haustiere zu halten. Für diese ist das schrecklich, weil sie aus ihrem natürlichen Lebensumfeld gerissen und von ihren Artgenossen getrennt werden.

Die Tatsache, dass Schimpansen die menschenähnlichsten Tiere sind, ist auch schuld daran, dass sie immer wieder für Tierversuche benutzt werden. Dabei werden Medikamente und Kosmetika an ihnen getestet, um zu erfahren, wie verträglich diese für den Menschen sind. Dass die Tiere während dieser Prozeduren und durch die Käfighaltung sehr leiden oder gar zu Tode kommen, erklärt sich von selbst.

Schimpansen kommunizieren mit einer eigenen Lautsprache und mit Handzeichen, sogar das Erlernen menschlicher Gebärdensprache oder die bewusste Benutzung von Tastaturzeichen ist ihnen möglich. Trotz der nahen Verwandtschaft zwischen Mensch und Schimpanse wird in vielen Regionen nach wie vor Jagd auf die intelligenten Tiere gemacht. Heute sind dadurch nur noch wenige tausend Schimpansen am Leben, sie gelten daher als vom Aussterben bedroht.

(Pridobljeno po: www.mytopic.at Pridobljeno: 15. 10. 2010.
Vir slike: www.affenbaby.de Pridobljeno: 15. 10. 2010.)

Odgovorite na vprašanja. Ustrezne odgovore boste našli v besedilu *Dem Menschen so nah ...*

Primer:

0. Welche Tierart wird im Text vorgestellt? **Schimpansen**.

1. Welche Eigenschaften haben Menschen und Schimpansen gemeinsam?

2. Wovon ernähren sich Schimpansen?

3. Womit beschäftigen sich Schimpansen tagsüber?

4. Warum ist es ungeeignet Schimpansen als Haustiere zu halten?

5. Was testet man an Schimpansen?

Zapis ključnih informacij

Die Berliner Mauer

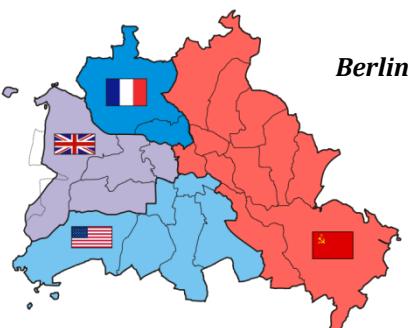
Die **Berliner Mauer**, in der DDR auch als "antifaschistischer Schutzwall" bezeichnet, war über 28 Jahre ein Teil der innerdeutschen Grenze.

Als die Mauer 1961 in Berlin errichtet wurde, war Deutschland bereits sechzehn Jahre lang ein geteiltes Land. Das Deutsche Reich wurde nach dem 2. Weltkrieg besetzt und in vier Besatzungszonen eingeteilt: die sowjetische, die amerikanische, die britische und die französische Zone. Die bisherige Hauptstadt Berlin wurde ebenfalls in vier Sektoren gegliedert. Die Anti-Hitler-Koalition zerbrach aber schnell. Es begann der Kalte Krieg zwischen der Sowjetunion und den USA. Zwei unvereinbare Weltanschauungen rangen weltweit um Macht und Einfluss.

Vom 13. August 1961 bis zum 9. November 1989 trennte die Berliner Mauer innerhalb der Viersektorenstadt West-Berlin von Ost-Berlin und von dem Gebiet der DDR, das ganz Berlin umgab. Bei den Versuchen, die 167,8 Kilometer langen und schwer bewachten Grenzanlagen in Richtung West-Berlin zu überwinden, wurden viele Menschen getötet.

28 Jahre, 2 Monate und 28 Tage durchschnitt die Mauer die Infrastruktur der Stadt, verlief mitten durch Gebäude, unterbrach Straßen, Wasserwege und Schienenverkehr, zerriss Familien, trennte Freunde und Liebespaare und zerstörte Hoffnungen und Leben. Zehntausende, die die DDR verlassen wollten, wurden diskriminiert, kriminalisiert und eingesperrt. Die Berliner Mauer teilte die Welt politisch in eine östliche und eine westliche Hemisphäre.

Dementsprechend war der Fall der Mauer in der Nacht vom 9. auf den 10. November 1989 ein welthistorisches Ereignis, das als Symbol für das Ende des Kalten Krieges, die Aufhebung der Teilung Deutschlands und des europäischen Kontinents steht.

(Prirejeno po: www.chronik-der-mauer.de/index.php/de/Media/TextPopup/id/774839/oldAction/Index/oldId/783138/oldModule/Start/page/0)

Pridobljeno: 6. 9. 2010.)

Viri slik: upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/e/ed/Mauer_nahe_Reichstag.jpg/800px-Mauer_nahe_Reichstag.jpg.

Pridobljeno: 6. 9. 2010.)

Zapišite ključne informacije iz besedila *Die Berliner Mauer*.

Primer:

0. Die Berliner Mauer trennte die Stadt: **Berlin**.

1. Das Entstehungsjahr der Berliner Mauer: _____.

2. Deutschland wurde nach dem 2. Weltkrieg von folgenden Staaten besetzt: _____.

_____.

3. Die Sektorenzahl Berlins nach dem 2. Weltkrieg: _____.

4. Der Kalte Krieg war der Konkurrenzkampf zwischen: _____.

_____.

5. Die Mauer teilte Berlin in 2 Teile: _____.

Umweltschutz: Grüne Berufe für Akademiker

Mit dem Ende der sechziger Jahre wird der Umweltschutz ein immer dringenderes Thema. Die Technologie entwickelt sich mit jedem Jahr schneller und hinterlässt eine Verwüstungsspur. *Grüne Berufe* sollen den Schaden wieder gut machen. Was kann man sich darunter vorstellen?

Wer denkt, er arbeitet nach einem Studium im Bereich Umweltschutz "im Grünen", liegt falsch. Was für die Ausbildungsberufe in diesem Bereich – Gärtner, Landschaftspfleger, Landwirt, Winzer, Förster etc. – richtig ist, trifft für den akademischen Bereich nicht zu.

Ein Studium im Bereich Umwelt führt selten zu einer praktischen Betätigung an der frischen Luft. Studierte Land- und Forstwirte sind in beratenden, technischen und verwaltenden Tätigkeiten zu finden.

Wer im Umweltschutz arbeiten will, braucht nicht nur ein ausgeprägtes Interesse an ökologischen Themen, sondern auch ein ausgeprägtes Interesse für Technik und die Naturwissenschaften: Chemie, Biologie, Mathematik und Physik stehen in ingenieurwissenschaftlichen Umwelt-Studiengängen immer auf dem Lehrplan.

Die klassischen Arbeitsbereiche eines Umweltingenieurs sind die Entwicklung von Technik

- für die Entsorgung (Deponieren, Müllverbrennung, Recycling, Abwasserreinigung ...);
- für den Schutz von Gewässern und Boden;
- für den Schutz vor Lärm und Strahlen;
- für die Verminderung der Luftverschmutzung (z. B. Rauchgasentschwefelung, Abgasreinigung, Entstaubungsverfahren);
- für die Erfassung und Überwachung von schädlichen Umweltbelastungen in Industrie, Landwirtschaft, Verkehr, Freizeit und Haushalt;
- für die effektive Nutzung erneuerbarer Energien (Sonnenenergie, Windenergie, Erdwärme, Biokraftstoffe).

Ein Umweltingenieur analysiert den Ist-Zustand, bewertet und sucht nach geeigneten Lösungen um Umweltschäden und -belastungen zu vermeiden oder zu reduzieren.

Während viele Industriezweige eingebrochen sind, konnten die Branchen *Erneuerbare Energien* und *Umwelttechnik* sogar einen kräftigen Zuwachs verzeichnen. Die Zahl der Stellenangebote im Bereich Umweltschutz ist in den letzten Jahren auf einen Rekordstand geklettert. Nach Angaben des Bundesministeriums für Umwelt, Naturschutz und Reaktorsicherheit arbeiteten 2008 im Bereich *Umwelttechnik / Erneuerbare Energien* rund 1,5 Millionen Beschäftigte. Da die Vorsorge, das heißt die Umwelt präventiv zu schützen, einen immer höheren Stellenwert bekommt, wird es in der Zukunft immer mehr Arbeitsplätze im Bereich Umweltschutz geben.

Mögliche Arbeitgeber sind: Industrieunternehmen (Prozess- und Produktentwicklung), Behörden der Kommunen, Forschungsinstitute, Planungsbüros, Gutachterbüros u. a. Das bedeutet, dass sich der Arbeitsmarkt immer mehr zergliedert: Jedes neue Produkt, das auf den Markt kommt, wird unter dem Aspekt "Umweltverträglichkeit" geprüft.

(Pridobljeno po: studieren.de/umweltschutz-berufe.0.html.
Vir slike: www.printportal-detmold.de/files/umweltschutz.jpg. Pridobljeno: 28. 4. 2011.)

Dopolnite povedi. Pravilne rešitve boste našli v besedilu ***Umweltschutz: Grüne Berufe für Akademiker***.

Primer:

0. Der Text spricht über **grüne Berufe** für Akademiker.
1. Das Thema _____ wird immer wichtiger.
2. Grünberufler setzen sich dafür ein, den Umweltschaden
_____.
3. Gärtner, Landwirt, Förster u. a. sind Ausbildungsberufe, wo _____
gearbeitet wird.
4. Als _____ hat man mit beratenden, technischen
und verwaltenden Aufgaben zu tun.
5. Grünberufler interessieren sich nicht nur für Ökologie, sondern auch für Technik und
_____.

Rešitve nalog iz bralnega razumevanja

Vsaka pravilna rešitev je vredna 1 točko.

Naloga izbirnega tipa: *Bewerbungsgespräch: Die Klassiker*

Vpr.	Rešitev
1	♦ B
2	♦ C

Naloga povezovanja:

a) *Berufsbild: Artist*

Vpr.	Rešitev	Dodatna navodila
1	♦ H	
2	♦ I	
3	♦ C	
4	♦ G	
5	♦ D	
6	♦ F	
7	♦ A	Podnaslova E in J sta odveč.

b) *Souveniere aus Wien*

Vpr.	Rešitev	Dodatna navodila
1	♦ J	
2	♦ E	
3	♦ L	
4	♦ H	
5	♦ G	
6	♦ K	
7	♦ A	
8	♦ I	
9	♦ C	
10	♦ D	Opisa B in F sta odveč.

c) *Aus einem Interview mit Karl Lagerfeld*

Vpr.	Rešitev	Dodatna navodila
1	♦ I	
2	♦ E	
3	♦ M	
4	♦ C	
5	♦ H	
6	♦ J	
7	♦ D	
8	♦ F	
9	♦ G	
10	♦ A	Odgovora B in L sta odveč.

Kratki odgovori na vprašanja: *Dem Menschen so nah*

Vpr.	Rešitev	Dodatna navodila
1	ena od: ♦ Sie sind hoch intelligent. ♦ Sie lernen rasch. ♦ Sie benutzen Werkzeuge.	
2	ena od: ♦ Blätter. ♦ Früchte. ♦ Insekten. ♦ Kleine Wirbeltiere. ♦ Sie sind Allesfresser. ♦ Alles.	
3	♦ Mit der Nahrungssuche (in den Bäumen).	
4	ena od: ♦ Weil sie aus ihrem natürlichen Lebensumfeld gerissen werden. ♦ Weil sie von ihren Artgenossen getrennt werden.	
5	♦ Medikamente und Kosmetika.	

Zapis ključnih informacij: *Die Berliner Mauer*

Vpr.	Rešitev	Dodatna navodila
1	♦ 1961	
2	♦ (den) USA, Großbritannien, Frankreich und (der) Sowjetunion	
3	♦ 4	
4	♦ (den) USA und (der) Sowjetunion	
5	♦ West-Berlin und Ost-Berlin	

Dopolnjevanje: *Umweltschutz: Grüne Berufe für Akademiker*

Vpr.	Rešitev	Dodatna navodila
1	♦ Umweltschutz	
2	♦ wieder gut zu machen	
3	♦ im Grünen	
4	♦ (studierter) Land- oder Forstwirt	
5	♦ Naturwissenschaften (z. B. Chemie und Biologie)	

Pisno sporočanje

Krajši pisni sestavek

Primer 1

Napišite krajši pisni sestavek (60–70 besed). Upoštevajte zahteve in ustrezno obliko.

Ste Zarja/Svit Skok, Javorjeva 5, 8250 Brežice. Prijavili ste se na delovno mesto v slovensko-nemškem podjetju, kjer zahtevajo vaš življenjepis v nemščini.

Schreiben Sie Ihren Lebenslauf und berücksichtigen Sie dabei folgende Inhaltspunkte:

- Angaben zur Person (Name, Geburtsdatum, Geburtsort, Staatsangehörigkeit ...),
 - Schul- und Berufsbildung (Schulbesuche, Schulabschluss, erworbene Ausbildung ...),
 - Arbeitserfahrung bzw. besondere Kenntnisse (Praktikum, Ferienjobs bzw. Fremdsprachen, Computerkenntnisse ...).

(Vir slike: www.its.edu.mt/img/21/europass.jpg.thumb.jpg&imgrefurl=www.skolenettet.no/nyUpload/Moduler/Europass/bilder/folderinnhold.jpg&imgrefurl=Pridobljeno: 4. 11. 2011.)

(10 točk)

LEBENSLAUF

Zarja/Svit Skok
Javorjeva 5 8250
Brežice

Primer 2

Napišite krajši pisni sestavek (60–70 besed). Upoštevajte zahteve in ustrezno obliko.

Ste Tina/Tilen Poles, Prijateljeva ulica 15, 2000 Maribor. Prek spletja ste kupili laserski tiskalnik. Ko ste napravo priključili, ste ugotovili, da ima pomanjkljivosti.

(Vir slike: www.google.si/search?q=der+drucker&client=firefox-a&hs=3RL&rls.
Pridobljeno: 10. 11. 2013.)

Schicken Sie den Drucker zurück, schreiben Sie eine Reklamation und berücksichtigen Sie dabei folgende Inhaltspunkte:

- Sagen Sie, wann Ihnen der Drucker geliefert wurde.
- Beschreiben Sie, welche Mängel Sie entdeckt haben.
- Schlagen Sie vor, wie Ihre Reklamation am besten gelöst werden kann.

(10 točk)

Reklamation

amazon. @gmail.de

Reklamation

Daljši pisni sestavek

Izberite enega od spodaj navedenih naslovov (A ali B). Izbrani naslov in sestavek napišite v nemščini na ustrezno stran.

1. DER ALLTAG

Napišite sestavek na temo *Vsakdan*. Pri tem so vam **lahko** v oporo naslednje vsebinske točke:

- Was alles beeinflusst unser alltägliches Leben?
- Beschreiben Sie Ihren Alltag und beachten Sie dabei verschiedene Aktivitäten und Verpflichtungen.
- Wie sind Sie mit Ihrem Alltagsleben zufrieden? Was möchten Sie ändern?

(Vir slike: de.123rf.com/photo_22719925_sportliche-freizeit.html.
t2.ftcdn.net/jpg/00/41/22/11/400_F_41221120_zwC1sEJql85gDOwZgDgbL1mGWjxt1Ai.jpg.
Pridobljeno: 8. 11. 2013.)

2. DIE WUNDERSAME WELT DER FILME

Napišite sestavek na temo *Čudoviti svet filmov*. Pri tem so vam **lahko** v oporo naslednje vsebinske točke:

- Welche Filme schauen Sie gern, welche nicht? Begründen Sie warum.
- Wie oft, wo und mit wem sehen Sie sich Filme an?
- Schreiben Sie über Ihren Lieblingsfilm und erklären Sie, warum Sie ihn so gut finden.

(Vira slik: www.mediadatemember.com/slideshowpro/albums/album-7/lg/bigstock_Man_And_Woman_Watching_Movie_O_12692540.jpg.
i.dailymail.co.uk/i/pix/2013/10/15/article-2461091-18C07EEE00000578-991_634x397.jpg.
Pridobljeno: 8. 11. 2013.)

(20 točk)

► USTNI IZPIT

Govorno sporazumevanje in sporočanje

Primeri izpitnih vprašanj

Primer 1

Komunikacijske situacije

- a) Ihre Freunde gehen ins Konzert. Sie können aber nicht mitkommen. Begründen Sie, warum Sie keine Zeit haben.
- b) Sie reservieren im Hotel "Stern" telefonisch ein Einzelzimmer mit Bad. Fragen Sie auch nach dem Preis, nach Parkmöglichkeiten und Freizeitangebot.
- c) Beschreiben Sie das Foto.

(Vir slike: www.ferien-mit-hund.de/frame.htm. Pridobljeno: 25. 10. 2013.)

Vodeni pogovor na temo

FREIZEIT

- Was kann man alles in der Freizeit machen?
- Welche sind Ihre Hobbys?
- Sprechen Sie über die eigene Freizeit.
- Welche Freizeitangebote gibt es in Ihrer Stadt/Ihrem Ort?

Interpretacija strokovnega besedila

Sicher, sparsam, umweltfreundlich

Wie die Autos der Zukunft aussehen könnten

Immer schneller, immer stärker. So kamen jahrzehntelang neue Fahrzeuge aus den Autofabriken. Heute arbeiten Ingenieure hauptsächlich an sparsamen und umweltfreundlichen Autos.

Die Vorräte an fossilen Brennstoffen sind begrenzt. Deshalb ist die Forschung auf dem Gebiet alternativer Antriebe oder Kraftstoffe so dringend notwendig. Besonders umweltfreundlich sind Elektroautos.

Den Kraftstoffverbrauch und die Abgaswerte verringern technische Errungenschaften wie Katalysatoren, Direkteinspritzsysteme oder neue Automatikschaltungen.

Drei Liter Benzinverbrauch auf 100 Kilometer ist erklärtes Ziel der Autohersteller. Leichtbauweise und Wasserstoff als alternativer Treibstoff sind diskutierte Möglichkeiten, um dieses Ziel zu erreichen. Auch Brennstoffzellen sind eine Alternative.

Neben Umweltfragen beschäftigt sich die Forschung aber auch mit der Verbesserung der Sicherheit.

(Prijeto po: www.pausenhof.de/referat/physik/wie-die-zukunft-der-autos-aussieht-/8038.
Pridobljeno: 5. 11. 2013.)

Naloga:

1. Bestimmen Sie die Textsorte und das Thema des Textes.
2. Was finden Sie im Text besonders interessant?
3. Wie ist dieses Thema mit dem Umweltschutz verbunden?
4. Begründen Sie Ihre Meinung zum Thema "Autos der Zukunft".

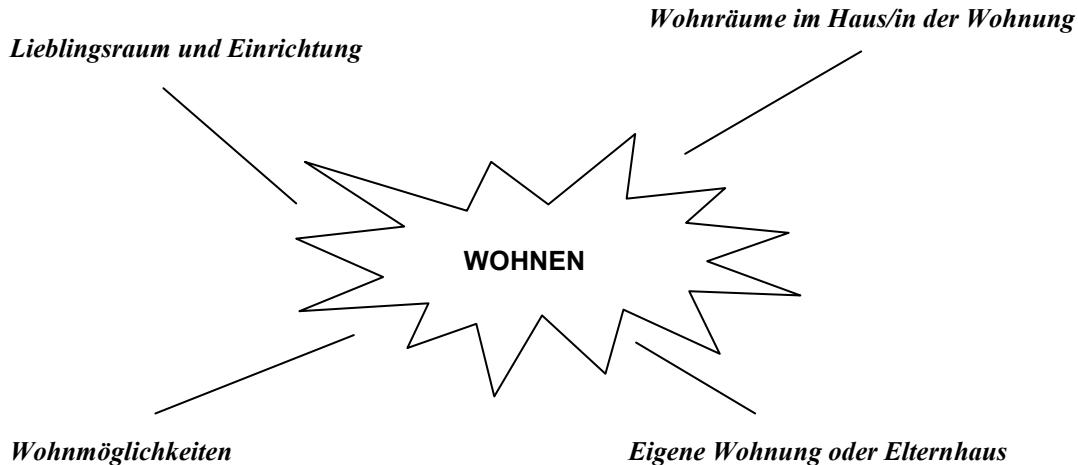
Primer 2

Komunikacijske situacije

- a) Sie haben eine schwere Prüfung bestanden. Rufen Sie Ihren Freund/ Ihre Freundin an und laden ihn/sie zum Abendessen ein. Verabreden Sie Treffpunkt und Uhrzeit.
- b) Ihre Mutter macht Ihnen Vorwürfe, dass Sie zu viel Zeit mit Freunden verbringen. Weisen Sie die Vorwürfe zurück und versuchen Sie zu einem Kompromiss zu kommen.
- c) Erklären Sie das Zeichen.

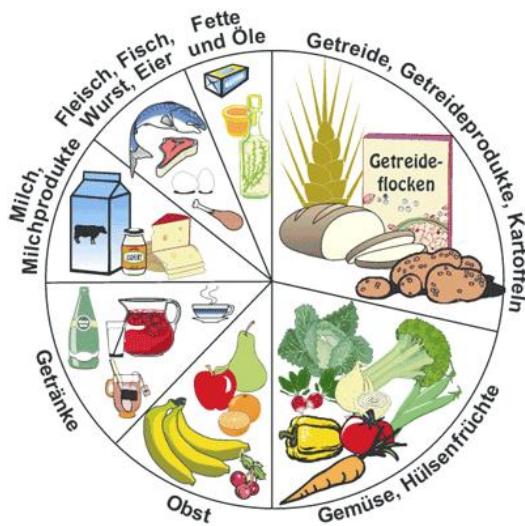

Vodeni pogovor na temo

Interpretacija strokovnega besedila

Im Ernährungskreis sind unsere Grundnahrungsmittel in 7 Gruppen eingeordnet.
Jede Lebensmittelgruppe liefert Ihnen lebensnotwendige Stoffe.

Jeder Nährstoff hat bestimmte wichtige Funktionen in Ihrem Körper und entscheidet über Ihre Gesundheit, geistige und körperliche Fähigkeit. Sie sind mit allen Nährstoffen versorgt, wenn Sie alle Lebensmittel des Ernährungskreises in Ihre Ernährung einplanen.

Täglich Milch und Milchprodukte, einmal in der Woche Fisch; Fleisch, Wurstwaren sowie Eier in Maßen. Diese Lebensmittel enthalten wertvolle Nährstoffe, wie z.B. Calcium in Milch, Jod, Selen und Omega-3-Fettsäuren in Seefisch.

Wasser ist absolut lebensnotwendig. Trinken Sie rund 1.5 Liter Flüssigkeit jeden Tag. Alkoholische Getränke sollen nur gelegentlich und dann in kleinen Mengen konsumiert werden.

(Prijeno po: ms1oelsnitz.dyndns.info/2004/10a2/Ranacher_Christin/1.%20Seite/1.Seite.www.pausenhof.de/referat/physik/wie-die-zukunft-der-autos-aussieht-/8038. Pridobljeno: 6. 11. 2013.)

Naloga:

1. Bestimmen Sie die Textsorte und das Thema des Textes.
2. Fassen Sie die wichtigsten Informationen aus dem Text zusammen.
3. Sprechen Sie über Ihre Essgewohnheiten.

Primer 3

Komunikacijske situacije

- Als Sie am Sonntag mit dem Zug gefahren sind, haben Sie Ihre Jacke im Zug vergessen. Sie kommen ins Fundbüro, um sich zu erkundigen, ob jemand Ihre Jacke abgegeben hat. Was sagen Sie? Versuchen Sie die Jacke genau zu beschreiben.
- Ihnen gefällt jemand, den Sie schon lange heimlich bewundern. Wie sprechen Sie diese Person an?
- Erklären Sie das Zeichen.

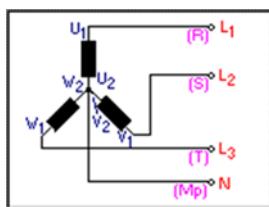
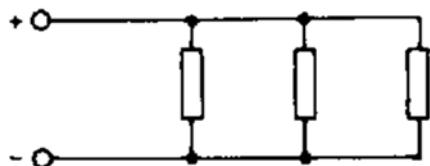
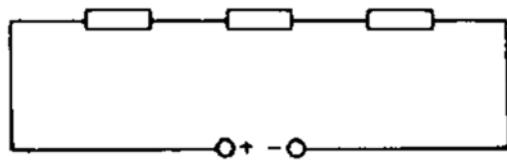
Vodení pogovor na temo

Meine Schule

(Vir slike: tbn3.google.com/images?q=tbn:WiGz5CO8dii9UM:http://e-campus.uibk.ac.at/planet-et-fix/M5/Pictures/pruefung_wuerfeln.gif.
Pridobljeno: 15. 11. 2013.)

Interpretacija vizualne iztočnice s strokovnega področja

Naloga:

1. Was stellen die drei Symbole dar?
2. Erklären Sie detailliert die einzelnen Symbole.
3. Nennen Sie einige Anwendungsmöglichkeiten aus dem Alltag.

7 VIRI

Pri pripravi na poklicno maturo iz nemščine kandidati uporabljajo učbenike, ki jih je potrdil Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje. Objavljeni so v *Katalogu učbenikov za srednjo šolo* na spletni strani Zavoda Republike Slovenije za šolstvo www.zrss.si.

Zakon o maturi (aktualna različica).

Pravilnik o poklicni maturi (aktualna različica).

Skupni evropski jezikovni okvir: učenje, poučevanje, ocenjevanje. Irena Kovačič. (2011). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport, Urad za razvoj šolstva. Dostopno na: <http://www.europass.si/files/userfiles/europass/SEJO%20komplet%20za%20splet.pdf>

Kozar, H. (2005). Vodnik za pouk nemškega jezika stroke. Ljubljana: ZRSS.

Kolman-Mitrovič, M., Kozar, H., Šengelaja, R., Vatovec, J., Zakošek, U. (2004). Nemška vadnica za poklicno maturo. Ljubljana: Državni izpitni center.

Šengelaja, R., Kralj, N., Kozar, H., Zakošek, U., Kač, L. (2010). Nemščina na poklicni maturi. Ljubljana: Državni izpitni center.

Bolton, S., Glaboniat, M., / Lorenz, H. et al. (2013). Mündlich - Mündliche Produktion und Interaktion Deutsch: Illustration der Niveaustufen des Gemeinsamen europäischen Referenzrahmens. Langenscheidt bei Klett.